

Motion till riksdagen 2013/14:K301

av **Ardalan Shekarabi (S)**

Karantänsregler för statsråd och högre statliga tjänstemän

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av karantänsregler för statsråd och högre statliga tjänstemän som lämnar offentliga uppdrag för arbete inom privat sektor.

Motivering

Under de senaste årtiondena har den offentliga sektorn utvecklat närmare relationer med den privata sektorn. Privatiseringar, ökad offentlig upphandling och lobbying är några inslag i denna utveckling. Detta ökade utbyte mellan offentlig och privat sektor är ofta positivt. Samtidigt finns det anledning att vara på sin vakt inför den ökade risk för intressekonflikter som utvecklingen medför.

Rapporten ”Svängdörr i staten – en ESO-rapport om när politiker och tjänstemän byter sida” (ESO 2012:1) framhåller två risker som särskilt framträdande. Den ena uppstår när den anställde fortfarande arbetar i staten och handlar om risk för otillbörlig påverkan efter löfte om en ny anställning. Det kan leda till att vissa företag gynnas framför sina konkurrenter vid till exempel en offentlig upphandling eller av ändringar i regelverk. Den andra risken finns när personen lämnat staten och handlar om ett missbruk av information, kunskap eller kontakter som kan leda till en positiv särbehandling. Genom att utnyttja nätverk av tidigare kollegor kan en person som blir lobbyist utöva maktpåtryckning som inte är tillgänglig för andra.

Enligt nämnda ESO-rapport är dock diskussionen om intressekonflikter vid karriärsbyten outvecklad i Sverige i jämförelse med andra OECD-länder. Till skillnad från till exempel Norge, Danmark och Finland saknar Sverige restriktioner för när högre politiker och högre tjänstemän i staten övergår till privat sektor. Sverige har också fått kritik från Europarådets organ mot kor-

Fel! Okänt namn på

ruption, Greco, och uppmanats att skärpa regelverket för att undvika intressekonflikter när offentliganställda byter sektor.

Det är viktigt att medborgarna i en demokrati känner förtroende för politiker och statliga tjänstemän. Enbart misstanken om att politiker och tjänstemän utnyttjar sina positioner eller exklusiva kunskaper för egen vinning skadar förtroendet för det allmänna. Mot denna bakgrund bör behovet av karantänsregler för statsråd och högre statliga tjänstemän ses över. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2013

Ardalan Shekarabi (S)